

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Basisschool De Zonnewijzer

Plaats : Haarlem
BRIN nummer : 16HS|C1
Onderzoeksnummer : 289077
Datum onderzoek : 18 en 20 april 2016
Datum vaststelling : 1 september 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	14
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	20

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool De Zonnewijzer heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool zijn van een voldoende niveau, maar lijken niet geheel in lijn met de kenmerken van de leerlingenpopulatie;
- Het team kan de aandacht meer richten op de leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, het is meer gericht op de middengroepen;
- De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen cyclisch, maar zou deze nauwkeuriger in beeld kunnen brengen;
- Aspecten van directe instructie en coöperatief leren zijn in de lessen terug te zien;
- Leerlijnen in de kleutergroepen zijn duidelijk, de inrichting van de lokalen van deze groepen is aantrekkelijk en geeft uitdaging aan de leerlingen;
- Alle geledingen in de school gaan respectvol met elkaar om;
- De aandacht voor aspecten van burgerschap en seksuele diversiteit verdient meer structuur;
- De randvoorwaarden voor de uitvoering van de kwaliteitszorg zijn op orde, nu nog de inhoudelijke en concrete uitwerking daarvan.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

Onderwijsresultaten

De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool zijn over de laatste drie jaar gemeten van voldoende niveau. Echter de indruk bestaat dat deze niet geheel in lijn liggen met de kenmerken en de mogelijkheden van de leerlingenpopulatie. De school lijkt gericht op de middengroepen, de ondersteuning van leerlingen met een hoger en lager leerrendement kan explicieter. De school heeft weliswaar schoolnormen, maar zijn gelijk aan de landelijk normen. Het is mogelijk om met de leerlingen van de Zonnewijzer ambitieuze individuele doelen te stellen en daarvan de groeps- en schooldoelen af te leiden. Een gedegen en meer diepgaander analyse van de resultaten, zowel op grond van methodetoetsten als ook van de niet methodegebonden toetsen kan hier meer duidelijkheid over geven. De school heeft het opbrengstgericht werken breed geïmplementeerd, zij heeft daarbij het zogenaamde 'Focustraject' ingezet. Dit traject is gericht op het verbeteren van het rekenonderwijs op schoolniveau en op het verhogen van de resultaten daarvan.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.2	Zicht op ontwikkeling		•		

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.3	Didactisch handelen				•

Onderwijsproces

De Zonnewijzer hanteert een cyclisch model voor het evalueren en bespreken van de toetsen en resultaten van de leerlingen. De school kan de leerlingen echter veel nauwkeuriger in beeld brengen dan ze nu doet, ze zou daarbij zeker de mogelijkheden van de leerlingen meer expliciet kunnen betrekken. Juist aan de hand van meer gedegen en diepere analyses kunnen de hiaten bij de leerlingen beter worden opgespoord en het op deze analyses gebaseerde benodigde aanbod beter worden samengesteld. De eerste aanzet voor meer opbrengstgericht werken en denken is gezet, het is nu zaak om de concrete uitwerking daarvan gestalte te geven.

Het didactisch handelen van de leraren is over de gehele school genomen van voldoende niveau maar de verschillen tussen de leraren nog te groot. In de kleutergroepen zijn goede voorbeelden van coöperatief werken te zien, de school wil dit verder door de school heen ontwikkelen. De leerlijnen in de kleutergroepen liggen vast en zijn duidelijk. De potentie van de leerlingen in deze groepen is hoog, het is nu zaak om dit niveau zeker de komende jaren vast te houden, dan wel te verhogen met vooral uitdagende leerstof. De leraren kunnen de lessen wel meer attractief inrichten en meer elan en enthousiasme naar de leerlingen uitdragen. De ouders geven aan dat de creatieve vakken in de school te weinig aan de orde komen. Voor de leerlingen met een hoog leerrendement benut de school te weinig kansen om voor hun meer variatie in de besteding van de onderwijstijd aan te brengen.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat			•	
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

In de Zonnewijzer heerst een goede sfeer, alle geldingen gaan respectvol met elkaar om. De leerlingen zijn zich daarvan ook bewust en kennen de school- en gedragsregels. De resultaten van de Kanjertraining zijn in de gehele school merkbaar en de ouders geven aan dat die ook in de thuissituaties doorklinken. Leerlingen zijn enthousiast over de lessen en de trainingen. Ten aanzien van de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen met een hoog leerrendement kan de school meer ambitie tonen, de ouders vinden ten aanzien hiervan dat de

school te veel gericht is op de gemiddelde leerling.

Uit het schoolzelfonderzoek, maar ook uit de gesprekken met de leerlingen en ouders, blijkt overduidelijk dat de Zonnewijzer een veilige school is voor alle geledingen. Als er al conflicten zijn, deze komen sporadisch voor, dan lossen de leraren die in samenspraak met de leerlingen en waar nodig met de ouders daarbij, snel en naar tevredenheid van een ieder op. De sociale vaardigheden van de leerlingen zijn goed, de ouders beamen dat en de school meet de vooruitgang daarvan periodiek, naast de beleving van de veiligheid. School en bestuur hebben het beleid rond de waarborging van de veiligheid vastgelegd.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering		•		
4.2	Kwaliteitscultuur			•	

Kwaliteitszorg en ambitie

De school gebruikt nog niet een analyse van haar leerlingenpopulatie voor het formuleren van doelen voor haar beleidsontwikkeling. De randvoorwaarden voor kwaliteitszorg, ook vanuit het bestuur zijn op orde. Echter een concrete en inhoudelijke uitwerking daarvan ontbreekt.

Het onderwijsproces is regelmatig onderdeel van evaluatie. Het personeel maakt gebruik van het professionaliseringsaanbod van het bestuur.

Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat er geen eenheid is binnen het managementteam van de school ten aanzien van de gewenste richting van ontwikkeling en over de snelheid van het nemen van verbetermaatregelen. Uit het gesprek met het managementteam blijkt overduidelijk dat standpunten daarbinnen verschillen, waardoor er geen sprake is van het uitdragen van een heldere visie en de leiding, aldus het team, geen knopen doorhakt. Als gevolg hiervan vindt er geen systematische verbetering van het onderwijs plaats. Dit geeft onzekerheid bij de teamleden.

Het team verwacht een duidelijke en consequente sturing en dat de leiding prioriteiten stelt en plannen ook daadwerkelijk uitvoert.

De recente invoering van een nieuwe methode in de kleutergroepen verdient een stevig implementatietraject.

Onder de teamleden is wel een bereidheid om verbeteringen door te voeren, ook een zekere ambitie is aanwezig maar vanwege de onduidelijke sturing hapert de uitvoering van verbetermaatregelen. De teamleden maken regelmatig gebruik van het professionaliseringsaanbod van het bestuur, binnen de Spaarnesant Academie. De school kent verder een gesprekkencyclus van waaruit

scholingswensen kunnen worden gehonoreerd.

2.2 Oordelen over naleving

Er is een tekortkoming geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs, ook gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateren wij dat de school hieraan niet voldoet in de schoolgids (WPO artikel 13) . Het adres van het samenwerkingsverband waaronder de school valt ontbreekt in de schoolgids. De inspectie heeft u verzocht dit te herstellen.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Zonnewijzer.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

De directie van De Zonnewijzer heeft een plan van aanpak ontwikkeld naar aanleiding van het concept inspectierapport. Wij hebben per standaard gekeken hoe wij deze standaard beoordeeld vinden, wat onze aanvullingen zijn, waar wij de bevindingen van de inspectie delen en welke maatregelen wij nemen om ons onderwijs nog verder te verbeteren.

Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

<u>Onderwijsresultaten</u>	1.1 Resultaten	voldoende
----------------------------	----------------	-----------

Plan van aanpak:

De afgelopen jaren hebben wij succesvol gewerkt met opbrengstvergaderingen. Waar voorheen directie en interne begeleiders de opbrengsten presenteerden, werken wij nu veel meer met eigenaarschap van de betreffende leraren in deze. Om dit eigenaarschap te vergroten richten wij vanaf schooljaar 2016-2017 nieuwe vergaderingen in; onderwijs-werkvergaderingen. Tijdens deze vergaderingen krijgen leraren de opdracht in overleg ambities voor hun groep te formuleren, deze ambities moeten hoger liggen dan de tot nu gehanteerde normen, maar tegelijkertijd realistisch zijn, rekening houdend met de vermogens binnen de groep.

Daarnaast is de schoolambitie veel meer met leerling arrangementen te werken. Deze leerling arrangementen zijn gebaseerd op de belemmerende en bevorderende factoren van de leerling ten aanzien van het onderwijsleerproces.

-

<u>Onderwijsproces</u>	2.1 Zicht op ontwikkeling	zwak
	2.2 Didactisch handelen	goed

Plan van aanpak:

De school had voor het inspectiebezoek zelf al geconstateerd dat de zicht op de ontwikkeling van onze leerlingen beter kan worden uitgewerkt. Daarom heeft de school afgelopen jaar een intensief implementatie proces doorlopen van het systeem KIJK, een volglijn voor de kleuterbouw. Met KIJK wordt nu standaard gewerkt; in het najaar van 2016 wordt een borgingsdocument opgesteld voor

het borgen van het werken met KIJK.

Daarnaast merken wij dat de binnenkomst van onze leerlingen op school nog beter begeleid moet worden. Ook daarin zijn de nodige stappen ondernomen; leraren uit de kleuterbouw en de IB-er van de groepen 1,2,3 hebben een cursus Knappe Kleuters gevolgd, over het signaleren en begeleiden van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.

Vanaf start schooljaar 2016/2017 gaat gewerkt worden met de signaleringslijst Knappe Kleuters. De interne begeleider wordt eigenaar van het begeleidingsproces naar aanleiding van de signaleringen uit deze lijst.

Vooruitlopend op het begeleiden van leerlingen met andere onderwijsbehoeften zijn materialen aangeschaft die ingezet gaan worden.

In de gehele school worden onderwijswerkvergaderingen ingesteld om per leerling de belemmerde en bevorderende factoren voor het leren duidelijker in kaart te brengen en een afgestemd en beredeneerd aanbod hiervoor te ontwerpen.

Het gehele team volgt in schooljaar 2016/2017 de cursus 'de kunst van het lesgeven', een verdiepende cursus ten aanzien van didaktiek en pedagogiek. De pilot die gelopen heeft in de groepen 5 en 6, om veel meer te werken met coöperatieve werkvormen, wordt komend schooljaar over de gehele school uitgevoerd, niet als pilot, maar als inzet ter verbetering van de didaktiek. Het team is hier erg enthousiast over en voltallig gemotiveerd.

<u>Schoolklimaat en veiligheid</u>	3.1 Schoolklimaat	voldoende
	3.2 Veiligheid	goed

Plan van aanpak:

Voor het juist beantwoorden van de vraag van leerlingen (en ouders) heeft de Zonnewijzer een optimaal klimaat; we zijn een veilige school, met een fijne populatie kinderen. Zeker daarom zien wij de noodzaak van het tonen van meer ambitie. Met deze ambitie willen we het veilige klimaat op school behouden, maar onze leerlingen meer op maat bedienen, een breder aanbod bieden aan kinderen, niet alleen kinderen die meer aan kunnen, maar ook kinderen die op een andere manier leren. School heeft de afgelopen maanden onderzoek gedaan naar middelen en manieren om dit te doen en het team is enthousiast hiermee een aanvang te maken in schooljaar 2016-2017.

De school heeft daarnaast ingezet op meer gesprekken met ouders, leerlingen vanaf groep 4 worden hierbij betrokken. Samen met kinderen en ouders worden ambities geformuleerd. Door middel van deze gesprekken ambieert de school een verfijnder aanbod te bieden.

<u>Kwaliteitszorg en Ambitie</u>	4.1 Evaluatie en verbetering	zwak
	4.2 Ambitie	voldoende

Voor het analyseren van haar leerling populatie heeft de school maatregelen genomen, genoemd bij standaard 2.1: zicht op ontwikkeling. Ook zijn de oudergesprekken geïntensiveerd van twee naar drie momenten per jaar, vanaf groep 4 nemen leerlingen deel aan het gesprek en worden ze betrokken bij het formuleren van hun eigen leerdoelen.

De kritische kanttekeningen die de inspectie plaatst bij de eenheid die zou ontbreken in het beleid van het MT en het veronderstelde gebrek aan heldere besluitvorming heeft aanleiding gegeven tot zelfonderzoek. De school kent een verleden waarin nauwelijks gediscussieerd werd, daarna een cultuur van levendige discussie over beleid en ook tijdens het bezoek van de inspectie moet dat voelbaar geweest zijn. Er zijn in de afgelopen jaren veel besluiten genomen en uitgevoerd, maar het is ook zeker zo dat er nog verdere keuzes gemaakt zullen moeten worden. Het MT zal er daarbij alert op blijven dat er na discussie wel grote duidelijkheid ontstaat over de gekozen lijn en over de consequenties daarvan voor allen. Daarbij zal iedereen aanspreekbaar zijn op de gemaakte afspraken, zoals nu ook al het geval is.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook basisschool De Zonnewijzer.

Op 18 april 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school met enkele praktijkvoorbeelden;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties is samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 20 april 2016 is een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Daarnaast is aandacht besteed aan het thema burgerschap en seksuele diversiteit, waarvan de bevindingen mondeling aan u zijn teruggekoppeld. Dit is onderdeel geweest van een thema onderzoek waarover landelijk zal worden gerapporteerd.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode doormaken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gestelde doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de

inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

STANDAARD 2.6: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken

ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

KWALITEITSGBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan

systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de

belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en

schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.

- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.